

Aluehallintovirasto

Ympäristöluvut

PÄÄTÖS

Nro 438/2019

Dnro ESAVI/5308/2019

Annettu julkipanon jälkeen
6.11.2019

ASIA

Rehutehtaan ympäristöluvan muuttaminen, Lieto

HAKIJA

RehuX Oy
Rehutie 23
21450 Tarvasjoki

Y-tunnus: 1609414-4

TOIMINTA

Hakemus koskee rehutehtaan toimintaa osoitteessa Rehutie 23, Lieto.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO, YMPÄRISTÖLUPAVASTUUALUE

puh. 029 501 6000
ymparistoluvat.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
PL 150
13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
PL 110
00521 Helsinki

VIREILLETULOTIEDOT

Hakemuksen vireilletulo

Hakemus on tullut vireille aluehallintovirastossa 13.2.2019.

Luvan hakemisen peruste

Hakemus on tullut vireille ympäristönsuojelulain 89 §:n 1 momentin perusteella.

Toiminnan luvanvaraisuus

Toiminta on luvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 2 kohdan 10 d2) perusteella.

Toimivaltainen lupaviranomainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojelulain 34 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 1 §:n 2 momentin 10 d) kohdan perusteella.

ASIAN KUVAUS

Taustatiedot

Sijainti ja kaavoitus

Rehutehdas sijaitsee Liedon kunnassa kiinteistöllä 838-418-4-67. Toiminnan osoite on muuttunut kuntaliitoksen johdosta luvan myöntämisen jälkeen.

Hakemuksen tarkoittamalla alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

Tarvasjoen kunnanvaltuuston 20.12.2011 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa strategisessa yleiskaavassa laitoksen sijaintipaikka on teollisuus- ja varastoaluetta (T). Sijaintipaikka rajoittuu jokien laaksokokonaisuuteen (Paimion- ja Tarvasjokien sivujokien sekä Savijoen kokonaisuudet). Alueella rakentamisen tulisi sijoittua luonnon, maiseman, vesiensuojelun, perustamisolosuhteiden ja ranta-alueiden virkistyskäytön kannalta soveltuville alueille. Alueen rakennuskantaa voidaan täydentää ja aluetta uudisrakentaa maiseman, ympäristön ja perustamisolosuhteiden asettamat rajoitukset huomioon ottaen.

Maasto alueella on pääosin sekametsäsaarekkeista. Tuulen suunta on useimmiten lounaasta. Kasvisto ja eläimistö ovat tyypillistä Lounais-Suomen maaseudun lajistoa. Lähin asuinkiinteistö sijaitsee noin 180 metriä laitoksesta länteen ja seuraavaksi lähimmät noin 250 metriä pohjoiseen ja 320 metriä luoteeseen.

Voimassa oleva ympäristölupa

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 25.6.2013 myöntämä ympäristölupa (Nro 131/2013/1, Dnro ESAVI/175/04.08/2011).

Hakemuksen mukainen toiminta***Yleiskuvaus***

Tehdas valmistaa täysrehuja ja tiivisteitä pääasiassa kanoille ja sioille. Rehuvalmisteiden energiaperusta on viljassa, jota täydennetään erilaisilla valkuais- ja kivennäisainelisyksin käyttötarkoituksen mukaan. Tuotetut rehut ovat rakeistettuja ja lämpökäsiteltyjä rehuvalmisteita.

Rehut tuotetaan panosprosesseilla pitkälle automaattisesti laitteistolla, jossa on kuumennusyksikkö. Tuotantoprosessi käynnistyy viljaraaka-aineen jauhatuksella, mitä seuraa tarvittaessa esiseoksen valmistus. Raaka-aineseos ohjautuu sekoittimesta välisiiloon, mistä se ajetaan rakeistimelle samalla lisäten höyry ja tarvittavat nestemäiset raaka-aineet (vesi, kasviöljy, melassi). Seos rakeistetaan pelletiksi. Tarvittaessa pelletti rikotaan, minkä jälkeen tuote jäähdytetään kullekin tuotteelle määritellyissä optimiolosuhteissa. Osa tuotteista on sellaisia, joita ei jäähdytetä lainkaan. Tämän jälkeen seula ohjaa jauhun takaisin välisiiloon ja sieltä uudelleen prosessiin. Tuote ohjautuu valmistuotesiiloon (20 kpl), josta se tyhjennetään tilausten mukaisesti irtovarana tai säkitetään.

Tehdas toimii sähköllä lukuun ottamatta tuotannossa tarvittavaa vesihöyryä, joka tuotetaan kevyellä polttoöljyllä paikan päällä. Höyrynkehittimen höyrymäärä on 1 000 kg/h ja lämpöteho 0,68 MW.

Ympäristöluvassa tuotanto on kirjattu toimivaksi keskeytyvässä kolmivuorotyössä sunnuntain yövuorosta perjantain iltavuoroon, keskimäärin 250 vuorokautta vuodessa ja 20 tuntia vuorokaudessa. Tuotantokapasiteetiksi on kirjattu 40 000 t/a. Työntekijöitä laitoksella on ollut 7.

Muutoshakemus

Ympäristölupaa haetaan muutettavaksi siten, että laitoksen toiminta-aika on jatkuva eli kolmivuorotyö koko viikon ajan. Toiminta-ajan muuttuessa tuotanto on 130–160 t/vrk riippuen tuotemyynnistä, kuitenkin enintään 40 000 t/a.

Tuotteita ei voida valmistaa varastoon siilokapasiteetin ja tilausten ennakoimattomuuden vuoksi. Tuotteen valmistus aloitetaan vasta tilauksen saavuttua. RehuX Oy:llä on noin 3 000 eri tuotereseptiä. Päivässä valmistetaan noin 10–12 asiakaskohtaista tuotetta, jotka toimitetaan asiakkaille viimeistään 12 tunnin kuluttua rehun valmistumisesta.

Eläinpohjaisena raaka-aineena käytetään ainoastaan kalajauhoa, jonka määrä oli noin 1 p-% raaka-aineiden osuudesta (421 tonnia vuonna 2018).

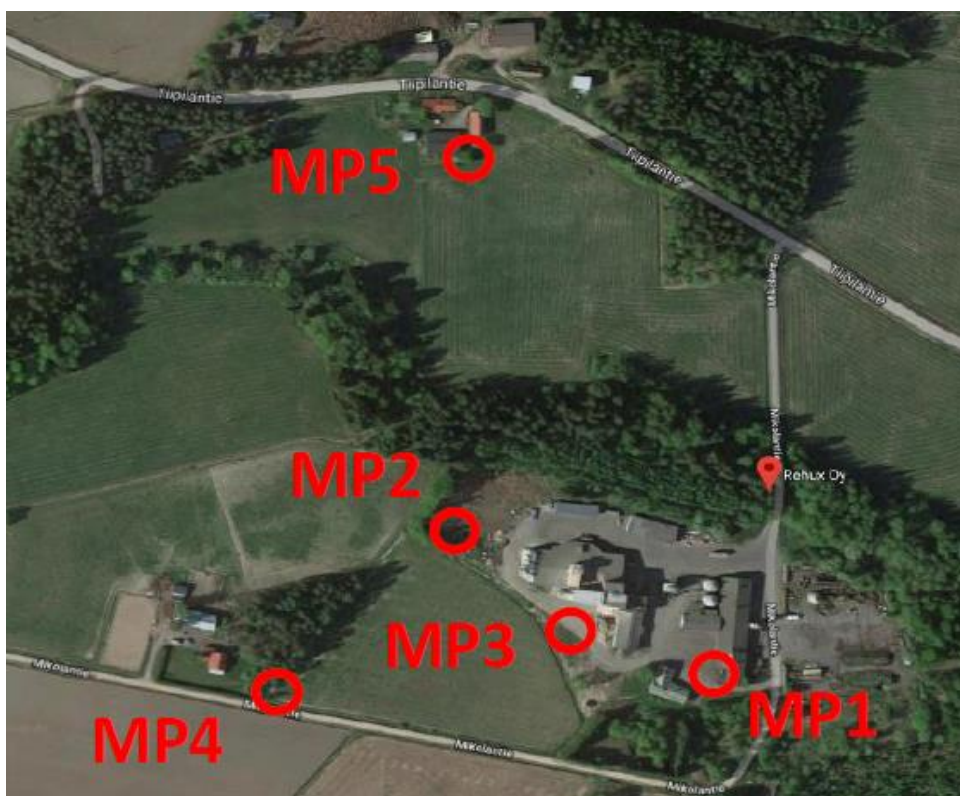
Kalajauho on raaka-aineista eniten hajuhaittaa aiheuttava ainesosa. Alle 10 % tuotannosta on kalajauhoa sisältäviä tuotteita, suurin osa näistä on luomutuotannon rehuja.

Tehtaalla on tällä hetkellä noin 20 työntekijää sekä 20 ulkopuolista työntekijää (kuljetus, rakennusurakoitsijat jne.).

Melu

Laitoksen aiheuttamaa melua on mitattu lokakuussa 2018. Mittausraportin mukaan tuotantolaitoksen aiheuttama melu koostuu seuraavien laitteiden tai toimintojen melusta: kompressori, jäähdytin, suodattimet, raekone, seula, mureistin, kuljettimet, vasaramylly, kuorma-autoliikenne, lastaus ja siilojen täyttö sekä trukkiliikenne. Lastauksia voidaan tehdä myös yöaikaan, pääsääntöisesti klo 5.00–23.00 välisenä aikana. Raportin mukaan lähiasukkaita häiritsevin melu on laitoksen katolla olevasta ilmanvaihtoputkesta (jäähdytin) kuuluva ääni.

Melutasot mitattiin viidestä mittauspisteessä tehtaan tuotannon ja laitteiden käydessä täydellä teholla sekä sen ollessa ns. tyhjäkäynnillä. Mittaukset suoritettiin tehdasalueella sekä melulähdettä lähimpien asuinrakennusten piha-alueilla.

Kuva 1 Mittauspisteet vuoden 2018 melumittauksissa.

Tuotantotoiminnan aiheuttama melu oli erotettavissa korvakuulolla kaikilla mittauspisteillä. Melu ei ollut havainnoinnin tai mittauksien perusteella kapeakaistaista, pois lukien toisen mittausjakson vaimea matalataajuinen humina. Impulssimaisuutta oli havaittavissa suodattimien puhdistus-

toiminnon aiheuttamassa, tasaisesti toistuvassa melussa, joiden aikana rekisteröitiin myös mittausjaksojen melun huippuarvot.

Mittaustulosten perusteella täyden tehon tuotanto nostaa melun keskiäänitasoa laitoksen itäisellä piha-alueella n. 10 dB ja impulssimaisuuskorjaus huomioiden n. 15 dB. Tehtaan itäpuolella ei ole asutusta lähialueella. Länsipuolella mittaustuloksissa ei havaittu eroa täyden tuotantotehon ja tyhjäkäynnin välillä.

Lähimpien asuinrakennusten piha-alueella, Holmanojantie 128 (MP4) sekä Tiipiläntie 456 (MP5), täydellä teholla suoritettavan tuotannon aiheuttama keskiäänitaso on mittaustulosten perusteella 43 dB. Melun impulssimaisuuskorjaus huomioiden keskiäänitaso asuinrakennusten piha-alueella on 48 dB, joka on alle päivä- sekä yöajalle sallittujen raja-arvojen 55 dB ja 50 dB. Tuotantolaitoksen aiheuttaman melun huippuäänitaso on mittausten mukaan lähimpien asuinrakennusten piha-alueella n. 55–57 dB, joka aiheutuu laitoksen suodattimien puhdistustoiminnosta.

Lupaviranomaisen laitokselle tekemän laitospäätöksen aikana lastattiin rehua irtotavarana säiliöautoon. Lastauksen aikana huomattavaa melua aiheutui kuljetin ja säiliön tyhjennyksestä aiheutunut kova iskumainen ääni. Tiipiläntie 456:n ja Tiipiläntie 490:n piha-alueella oli havaittavissa rehutehtaalta kantautuvaa tasaista hurinaa ja siilojen suodattimien puhdistuksesta aiheutuva toistuva iskumainen ääni. Hajua ei käyntiaikana lähimpien häiriintyvien kohteiden piha-alueilla havaittu.

Hiukkaspäästö

Toiminnanharjoittajan mukaan hiukkaspäästöjä aiheutuu rehujäähdyttimestä. Lainvoimaisessa ympäristöluvassa toiminnan hiukkaspäästökseen on laskennallisesti arvioitu 3 t/a. Hiukkaspäästö on toiminta-ajan muututtua neuvottelussa esitetyn arvion mukaan noin 250 kg/a.

Joulukuussa 2016 tehdyssä mittauksessa hiukkaspitoisuutta mitattiin noin 15 metrin korkeudesta rehujäähdyttimen kaasukanavasta syklonin jälkeen. Mitatut hiukkaspitoisuudet olivat kaikissa näytteissä lähellä käytetyn menetelmän määritysrajaa ($\pm 3 \text{ mg/m}^3$). Keskiarvopitoisuus alitti ympäristöluvassa esitetyn raja-arvon 50 mg/m^3 .

ASIAN KÄSITTELY

Täydennykset

Hakija on täydentänyt hakemustaan 19.6.2019, 25.6.2019, 26.6.2019, 29.8.2019, 6.9.2019, 26.9.2019 ja 1.10.2019.

Tiedottaminen

Asian käsittelyssä on sovellettu ympäristönsuojelulain 96 §:ä. Hakemuksen keskeinen sisältö on julkaistu osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu ja siitä on erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja Liedon kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualue on mm. todennut seuraavaa:

RehuX Oy:n hakemus on hyvin puutteellinen. Hakemuksen perusteella ei pystytä arvioimaan viikonlopun toiminnan ympäristöhaittoja. Hajun leviäminen tehtaan naapurustoon on selvittämättä. Laitoksen vaikutuspiirissä on asuinrakennuksia, jotka kohtuuttomasti voivat häiriintyä laitoksen toiminnasta etenkin viikonloppuisin ja juhlapyhinä. Valitusten mukaan laitoksen viikonlopputoiminnan haju ja melu on haitannut lähiasukkaiden ulkoilu- ja virkistysmahdollisuuksia. ELY-keskuksen ympäristönsuojeluyksikkö katsoo, että lupaa viikonlopputoiminnalle ei tule myöntää nyt käytössä olevien tietojen perusteella. Jos toimintaa halutaan laitoksella myös viikonloppuisin, on hajun leviäminen selvitettävä ja tarvittaessa tehostettava laitoksen hajunpoistoa.

Liedon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Rehutehtaan alueella on voimassa Liedon Tarvasjoen strateginen yleiskaava merkinnällä T, teollisuusalue. Rehutehtaan kiinteistö rajautuu alueeseen, jonka yleiskaavamerkintä on jokien laaksokokonaisuudet: Paimion- ja Tarvasjokien sivujokien sekä Savijoen kokonaisuudet. Rajausta tarkoittaa Tarvasjoen sivu-uoma Holmanojaa, jolla on vesistöstatus. Paimionjokiyhdistys ry. on kunnostanut rehutehtaan lähetyillä alajuoksulla olevaa Holmankoskea, johon on myös istutettu lohenpoikasia.

Vireillä olevan ympäristölupahakemuksen perusteella Liedon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen pyytää lupaviranomaista harkitsemaan, täyttyykö hakemuksen osalta YSL 39 § vaatimus hakemuksen laatijan riittävästä pätevyydestä. Liedon ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan hakemuksessa ei ole riittävästi arvioitu ja kuvattu nykyisiä lupaehtoja noin 20 % laajemman tuotantomäärän vaikutuksia ympäristöön. Alueelta on tullut kuntaan valituksia melusta, jotka on ohjattu ELY-keskukseen.

Pidemmän toiminta-ajan myötä myös pölykuormitus kasvaa. Toiminnanharjoittaja ei huolimatta pitkästä toimenpiteen suorittamiselle annetusta ajasta ole otattanut asianmukaista, luvan edellyttämää näytettä hulevesistä.

Tehdasalueen pesu- ja hulevedet johdetaan käsittelemättä tai viivyttyttämättä Holmanojaan, joka laskee Tarvasjokeen.

Liedon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että mikäli toimintaa halutaan laajentaa luvanmukaisia toiminta-aikoja laajemmiksi, tulee laajentamisesta aiheutuvien vaikutusten osalta olla kattava tieto, jonka perusteella hakijan tulee esittää ja toteuttaa riittävät toimenpiteet toiminnasta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi tasolle, jolla ei aiheudu naapuruussuhdelain mukaista kohtuutonta haittaa tai ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Liedon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toteaa ja tuo lupaviranomaisen tietoon myös, että tehdasalueelle on sijoitettu 300 tonnia betoni- ja tiilimurskaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntomenettelyllä (lausunto 26.9.2018). Ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan, mikäli betonijätettä halutaan edelleen hyödyntää tehdasalueella, tulee hyödyntämisestä tehdä VNA 843/2017 mukainen ilmoitus ELY-keskukselle tai pyytää lupa- ja valvontaviranomaisen arviota siitä, tulisiko betonijäte sisällyttää ja valvoa osana laitoksen ympäristölupaa.

Muistutukset ja mielipiteet

1. Muistuttaja **AA** vastustaa tehtaan viikonloppukäyttöä. AA kärsii naapurina (250 m) tehtaan melu- ja hajuhaitoista. Ikkunoita ei voi pitää auki, haju ja melu tulevat sisälle. On joutunut vaihtamaan sen vuoksi nukkumapaikkaa. Tällä hetkellä suodattimien puhdistajat tekevät iskevää ääntä n. 60 dB voimalla 7/24. Tämä melu tulee sisälle ja aiheuttaa stressiä ja unettomuutta. Voimassaolevassa ympäristöluvassa yöaikainen melu saa olla enintään 50 dB. Rekkaliikenne on lisääntynyt paljon ja se aiheuttaa pölyä ja melua. Vastustamme tehtaan viikonloppukäyttöä.
2. Muistuttaja **BB** toteaa, että meluhaitta on ajoittain suuri. Kun tehtaan ovet ovat kesällä auki, sisältä tuleva konemelu kuuluu selvästi. Hajuhaitta lähes sietämätön. Se tunkeutuu talon sisälle avoimista ikkunoista ja ilmastointikanavista varsinkin kesällä. Onko ajateltu poistokaasujen suodatusta? Toiminnan laajenemisen myötä autoliikenne lisääntynyt. Tavaroiden purku ja lastaus lisääntynyt iltaisin, öisin ja viikonloppuisin. BB vastustaa kolmivuorotyötä.
3. Muistuttaja **CC** toteaa, että RehuX Oy aiheuttaa melu- ja hajuhaittaa ympäristölleen. Hakemuksen mukaan RehuX Oy on jo vuosia rikkonut tietoisesti ympäristölupaansa käyttämällä tehdasta myös viikonloppuisin kolmessa vuorossa. Hakijan olisi syytä käyttää oikeata osoitetietoa väärinkäsitysten välttämiseksi.
4. Muistuttaja **DD** toteaa, että tontilla on ollut teollisuutta vuodesta 1965. Toiminta on kasvanut historian ajan (5 toimijaa). Toimintaa on ollut kaikilla myös viikonloppuisin, paitsi jos kysyntä ollut heikkoa. Ei valituksia ensimmäiseen 50 vuoteen. Mistä rajoitus viikonlopuista on nykyiseen lupatulkintaan tullut? Se on perusteeton ja suuri kilpailun este. Toivomme, että RehuX Oy saa jatkaa kuten edeltäjänsä jo vuodesta 1965.

5. Muistuttaja **EE** toteaa, että tuotannon lisääntyessä haju- ja meluhaitat ovat nousseet rajusti. Parina viime kesänä haju- ja meluhaitat ovat lisääntyneet ja sen myötä pilanneet useamman viikonlopun. Helteellä ei voi vapaasti pitää ikkunoita auki ja melu kuuluu omalle pihalle iltaisin ja öisin. Kaikkein ikävintä ovat hajut. Ne tunkeutuvat sisälle ilmastointia pitkin. Muistuttaja vastustaa tehtaan viikonloppukäyttöä.

Rahtiliikenne on myös viikonloppuisin lisääntynyt ja sen seurauksensa autojen purku- ja lastausäänet. Kovin ääni tulee raaka-aineiden purkamisesta säiliöihin. Aina kun tehtaalla tehdään korjauksia ja muutoksia, meluhaitta lisääntyy. Tälläkin hetkellä suodattimien puhdistuslaitteiden iskevä ääni hakea kolmenkymmenen sekunnin välein 24/7. Desibelimäärä on noin 55 muistuttajan talon pihalla noin 400 metrin päässä tehtaasta.

Ongelmasta on ilmoitettu jo useampaan kertaan Liedon kuntaan ja ELY-keskukselle. Ihmettelemme keskuksen ja kunnan välinpitämättömyyttä asiaa kohtaan. Ensimmäisen kerran otimme yhteyttä Liedon kuntaan ja ELY-keskukseen heinäkuussa 2018 aiheena juuri tehtaan viikonloppukäyttö.

Lisäksi huomautamme, että tehtaan ympäristölupahakemuksessa osoite (Mikolantie) on väärä.

Vastine

RehuX Oy:n toimipaikalla on 1960-luvulta alkaen toiminut rehutehdas. Tehdas toimi alussa pääsääntöisesti kolmevuoroisesti myös viikonloppuisin rehun kysyntätilanteen mukaisesti. Tehdas sijaitsee kiinteistöllä, jonka merkintä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa on T (teollisuus- ja varastoalue). Tehtaan lähellä ei ole isompia asuinalueita. Lähimmät asuintalot ovat noin 220–350 metriä laitoksesta. Talot on rakennettu tehtaan käyttöönnoton jälkeen. Osa talon asukkaista ovat aikaisemmin olleet tehtaan palveluksessa.

RehuX Oy toimittaa rehuja eläintuottajille koko Etelä-Suomessa. Rehujen koostumus vaihtelee eläinten tarpeesta. RehuX Oy:llä on tällä hetkellä yhteensä 3 021 eri rehureseptiä, joiden mukaan asiakkaille valmistetaan rehuja asiakkaan ja eläinten silloisen tarpeen mukaisesti.

RehuX Oy:n toimintatapa ja yhtiön tuotantoprosessin vaatimukset ilmenevät RehuX Oy:n toimitusjohtajan vastineen liitteenä olevasta selostuksesta. Kotieläinten tuotannossa käytetään tuotannon eri vaiheissa erilaisia rehuja, joiden koostumus monesti on erilainen. Asiakas tilaa yleensä seuraavan rehu-tuotteen vasta kun on varmistunut siitä, että siilo on tyhjennetty edellisestä rehusta.

Eläintuottajilla ei yleensä ole sellaisia varastotiloja, jotka mahdollistaisivat isompien määrien toimittamista heille. Asiakkaille voidaan sen takia toimittaa vain pienempiä määriä, jotka riittävät vain muutamaksi päiväksi. Eläinhygienian ja eläinten turvallisuus edellyttävät myös, että eläimille syötettävät rehut ovat tuoreita. Eläinhygienian asettamat vaatimukset rehutuotteille ja

vaatimusten aiheuttava vaikutus Rehux Oy:n tuotantoon ilmenevät vastineeseen liitetystä selvityksestä.

RehuX Oy ei pysty toimittamaan asiakkailleen asiakkaiden tarpeiden mukaisesti rehuja, jos rehutuohtantoa ei voi tapahtua myös viikonloppuisin. RehuX Oy:n toimintatapa ei millään tavoin poikkeaa vallitsevasta käytännöstä. Muut merkittävät rehutoimittajat toimivat samalla tavalla. Muiden rehutoimittajien oikeutta tuottaa tai toimittaa rehuja myös viikonloppuisin, ei ole niiden ympäristöluissa kielletty tai edes rajoitettu.

Tuotannon rajoittaminen vain arkipäiviin ei myöskään vähentäisi melua tai muita mahdollisia haittoja merkittävässä määrin. Laitoksen suurimmat meluaiheuttajat on joka tapauksessa oltava käynnissä, muun muassa ilma-suodattimien puhdistustoiminto ja höyrykattila.

Edellinen tai nykyinen johto ei ollut tietoinen ELY-keskuksen tulkinnasta, jonka mukaan voimassa oleva ympäristölupa kieltäisi RehuX Oy:tä harjoittamasta rehun tuotantoa viikonloppuisin. ELY-keskuksen tulkinta on tullut RehuX Oy:n johdon tietoon vasta 13.12.2018 ELY-keskuksen määräaikaistarkastuskertomuksen yhteydenoton. RehuX Oy on pian sen jälkeen, vaikka yhtiö onkin ollut eri mieltä rajoituksen olemassaolosta, reagoinut asiaan jättämällä nyt kysymyksessä olevan täydennyslakemuksen aluehallintovirastolle.

Tuotannon keskittyminen vain arkipäiviin ei vaikuttaisi laitoksen liikenteestä aiheuttavaan meluhaittaan. Nyt käsiteltävä hakemus ei koske laitoksen tuotantomäärää.

Liedon kunnan lausunnossa on virheellisesti todettu, että toiminnan laajentaminen myös viikonloppuihin aiheuttaisi myös tuotantomäärien nostamisen ja siitä johtuviin suurempiin ympäristövaikutuksiin. Hakemus ei koske tuotantomäärän nostamista eikä pyydetyllä ympäristöluvan tarkennuksella olisi kokonaisvaikutuksia ympäristöön.

RehuX Oy toimii melun osalta voimassa olevan ympäristöluvan puitteissa. Ympäristöluvan lupamääräysten (kohta 6) mukaan laitoksen toiminnasta ei saa aiheutua sellaisia melupäästöjä, josta johtuen ekvivalenttimelutaso (L_{Aeq}) lähimpien asuintalojen pihalla päiväaikaan (klo 7.00–22.00) ylittää 55 dB ja yöaikaan (klo 22.00–7.00) 50 dB. Laitoksen aiheuttama melu on tutkittu 2018. Oy Finnrock Ab:n melumittausraportin mukaan lähimpien asuintalojen piha-alueilla mitattu melutaso on ollut korkeintaan 43,4 bB (L_{Aeq}) laitoksen maksimiteholla. Melutaso alittaa huomattavasti ympäristöluvassa sallitun melumäärän.

RehuX Oy on pyrkinyt pienentämään melupäästöjään. Yhtiö on muun muassa asentanut MIX SRL -tyyppisiä ilmasuodattimia siloihinsa. Suodattimet on kuvattu vastineen liitteenä olevassa esitteessä. Esitteestä ilmenee, että suodatin aiheuttaa vain vähän melua verrattuna perinteisiin suodattimiin. Suodatin on lisäksi suunniteltu siten, että se on äänieristetty ja melu on

kohdistettu suoraan ylöspäin, jolloin meluhaitta pienenee. Suodattimet on sijoitettu mahdollisemman korkealle.

Melumittausraportin mukaan suurin mitattu melu on peräisin ilmasuodattimien puhdistustoiminnosta. RehuX Oy tulee tutkimaan, voiko puhdistustoiminnosta aiheutuva melu pienentää alentamalla puhdistusmenetelmässä käytetyn paineilman painetta. Melumittausraportin mukaan keskiäänitasot alittavat sallittujen raja-arvojen asuinkiinteistöjen piha-alueilla. Melumittausraportista käy myös ilmi, että mittauksissa ei ole havaittu eroa täyden tuotantotehon ja tyhjäkäynnin välillä. Todettakoon, että voimassa olevassa ympäristöluvassa olevat meluraja-arvot vastaavat yleistä tasoa. Samoja raja-arvoja käytetään RehuX Oy:n kilpailijoiden luissa, huolimatta siitä, että kilpailijoiden laitokset sijaitsevat huomattavasti lähempänä asutusta.

RehuX Oy:n käsityksen mukaan yhtiön laitos tai toiminta ei aiheuta sellaista hajua, joka aiheuttaisi haittaa naapureille. Yhtiö ei ole aikaisemmin kuullut valituksia tai huomautuksia hajusta. Tämän takia asiaa ei ole tutkittu. Mahdollisia hajupäästöjä ei ole tutkittu myöskään aikaisempien ympäristölupien yhteydessä, ilmeisesti sen takia, että kukaan ei ollut ilmoittanut hajuhavainnoista eikä sellaisia ollut todettu olevan.

RehuX Oy:n kilpailijoiden ympäristöluissa on todettu, että toiminta ei aiheuta lainkaan tai korkeintaan vain vähäisiä hajupäästöjä. Tämä osoittaa sen, että rehun tuottaminen ei yleensä aiheuta hajupäästöjä. Ainoastaan kalarehun käyttäminen tuotannossa voi hetkellisesti siilojen täytön yhteydessä aiheuttaa vähäistä hajua. RehuX Oy:n kalarehun käyttöprosessissa on hyvin vähäistä. Vain 0,7 % RehuX Oy:n käyttämästä raaka-aineesta on kalarehua. Jotkut RehuX Oy:n kilpailijoista käyttävät huomattavasti enemmän kalarehua tuotannossaan (jopa satakertaisesti).

Hakemus koskee vain laitoksen toimintaa viikonloppuisin. Toiminnan ajankohta ei tietenkään vaikuta mahdollisten hajupäästöjen voimakkuuteen. Hajun potentiaaliseen leviämiseen vaikuttaa pääasiassa säätila (tuulensuunta).

Vastineessa mainitut liitteet on aluehallintovirastossa liitetty hakemuskirjoihin.

Neuvottelut ja tarkastukset

Aluehallintovirasto on käynyt asian käsittelyyn liittyvän neuvottelun, josta laadittu muistio on liitetty hakemuskirjoihin. Samassa yhteydessä on tutustuttu laitokseen.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto muuttaa RehuX Oy:n Liedon laitoksen toimintaa koskevan ympäristöluvan nro 131/2013/1 lisäten määräykset 25–27 jäljempänä esitettävällä tavalla.

Muilta osin on noudatettava määräyksiä, joita ympäristöluvassa nro 131/2013/1, dnro ESAVI/175/04.08//201 on annettu. Luvan mukainen enimmäistuotantomäärä on 40 000 tonnia rehua vuodessa.

Toiminta-ajat

25. Laitoksella saa harjoittaa toimintaa maanantain aamuvuorosta sunnuntain yövuoroon. Hajuhaittaa aiheuttavien tuotteiden valmistusta on vältettävä viikonloppuisin. Tuotteiden ja raaka-aineiden lastausta ja purkua perjantaista sunnuntaihin ja yöaikoina klo 22–7 on vältettävä.

Melu

26. Toiminnan aiheuttamasta melusta ja tarvittavista meluntorjuntatoimenpiteistä on tehtävä selvitys, joka perustuu laskennalliseen melun leviämismallinnukseen. Mallinnuksessa tulee käyttää lähtötietoina ulkopuolisen meluasiantuntijan mittaamia melupäästölähteiden äänitehotasoja (L_{WA}). Leviämiselvityksessä tulee esittää laitoksen melualueet (L_{Aeq}) 55 dB, 50 dB ja 45 dB sekä yksittäisten ja jaksottaisten laitteistoäänien aiheuttamat enimmäismelutasot ($L_{A_{Fmax}}$) lähimpien asuinkiinteistöjen piha-alueilla. Mallinnuksen tulokset on varmistettava mittauksin. Meluselvitys raja-arvotarkasteluineen sekä tarvittavine toimenpide-esityksineen melun suunnitelmalliseksi vähentämiseksi on 31.3.2020 mennessä toimitettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, joka voi niiden perusteella muuttaa lupaa.

Haju

27. Toiminnan aiheuttamasta hajusta ja sen leviämisestä on tehtävä selvitys ulkopuolisen hajuasiantuntijan toimesta. Selvitykseen on liitettävä hajulähtekohtaiset mittaustulokset hajupitoisuudesta (ouE/m^3) ja hajupäästöstä (ou/s , ou/h). Mittaukset on tehtävä tuotannon normaalitilanteessa ajankohtana, jolloin valmistetaan hajuhaittaa eniten aiheuttavia tuotteita ja tuotteita jäähdytetään. Mittausten perusteella on laadittava hajumallinnus, jossa on esitettävä aistittavan hajun esiintyminen tehtaan ulkopuolella 98. prosenttipisteen mukaisesti, sekä tarvittaessa toimet hajupäästöjen rajoittamiseksi ja niiden toteuttamisaikataulu. Selvitys ja siihen tarvittaessa liittyvä suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä on toimitettava 31.3.2020 mennessä Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, joka voi niiden perusteella muuttaa lupaa.

Päätöksen täytäntöönpano

Lainvoimaisuus

Tämän päätöksen mukaisen toiminnan saa aloittaa, kun päätös on lainvoimainen. Päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla. (ympäristönsuojelulaki 198 §).

Valitettaessa Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen tarvitaan valituslupa (ympäristönsuojelulaki 190 § 1 mom.). Mahdollinen valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen ei estä päätöksen

täytäntöönpanoa. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos korkein hallinto-oikeus kieltää täytäntöönpanon. (hallintolainkäyttölaki 31 § 3 mom.)

PERUSTELUT

Ratkaisun perustelut

Hakemus koskee ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaista ympäristöluvan muuttamista. Luvan muuttamista koskevaan toiminnanharjoittajan hakemukseen sovelletaan, mitä 39 §:ssä säädetään lupahakemuksesta. Asian käsittelyssä noudatetaan, mitä 96 §:ssä säädetään.

Asiassa saatujen selvitysten ja laitoksella tehdyn tarkastuskäynnin perusteella hakemusasiasiaa ei ole ollut syytä käsitellä toiminnan olennaisena muutoksena (YSL 29 §) alkuperäisten hakemusasiakirjojen mahdollisesta puutteellisuudesta huolimatta.

Laitoksen ympäristöluvassa ei lupamääräyksellä ole rajattu toimintaa tapahtuvaksi vain arkisin. Hakemusasiakirjoissa on tuolloin todettu toiminnan tapahtuvan keskeytyvässä kolmivuorossa sunnuntain yövuorosta perjantai iltavuoroon, joten toimintaa on jo tuolloin tiedetty tapahtuvan myös viikonloppuna ja yöaikaan (joskaan ei lauantaisin), mikä on tärkeää erityisesti meluhaitan arvioinnin osalta. Lainvoimaisen ympäristöluvassa on siten arvioitu luvan myöntämisen edellytysten täyttyvän myös yöaikaissa ja sunnuntai-iltaisoin tapahtuvassa toiminnassa. Kun lisäksi huomioidaan, että toiminnasta aiheutuva melu häiriintyvissä kohteissa on hakemukseen liitetyn selvityksen perusteella ollut luvassa asetettuja raja-arvoja pienempää, ei lauantaina tapahtuvan toiminnan voida katsoa lisäävän toiminnan melupäästöä niin merkittävästi, että kyseessä olisi toiminnan olennainen muutos. Myöskään toiminnan kokonaistuotantomäärä ei vuositason kasva luvassa esitetystä. Laitoksella on ympäristöluvan myöntämisen jälkeen vähennetty toiminnasta aiheutuvia hiukkaspäästöjä huomattavasti.

Selvyyden vuoksi aluehallintovirasto toteaa, että asiassa ei ole käsitelty tuotantomäärän nostamista nykyisessä luvassa mainitusta. Vastineessaan hakija on tarkentanut, ettei ole hakemassa tuotantomäärän nostoa. Luvan mukaisen tuotantomäärän nostaminen 50 000 tonniksi vuodessa on käsiteltävä erillisenä asiana, mikäli sen katsotaan edellyttävän luvan muutosta.

Määräys 25. Määräys toiminta-ajasta on lisätty toiminnanharjoittajan hakemuksesta. Määräyksen perusteella rehutehdas voi toimia kolmessa vuorossa maanantaista sunnuntaihin tuottaen noin 40 000 tonnia rehua vuodessa.

Määräys 26. Ympäristöluvan nro 131/2013/1 määräyksessä 6. on asetettu toiminnasta aiheutuvalle melulle keskiäänitasovaatimukseksi lähimmissä häiriintyvissä kohteissa päiväaikaan (klo 7.00–22.00) 55 dB ja yöaikaan (klo 22.00–7.00) 50 dB. Laitoksen lähialueella noin 180–320 metrin päässä

sijaitsee omakotiasutusta. Kiinteistöjen omistajat ovat muistuttaneet toiminnasta aiheutuvasta melusta. Mm. suodattimien puhdistuslaitteiden iskevä ääni kantautuu häiritsevästi toistuvana äänenä asuinalueelle. Lisäksi tehdashallin ovien aukipitäminen lisää melua lähialueella. Rahtiliikenne on viikonloppuisin lisääntynyt ja sen seurauksensa autojen purku- ja lastausäänet.

Laitoksen melua on mitattu vuonna 2018 laitoksen ympäristössä ja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Tulosten mukaan melulle annetut raja-arvot eivät ylity Holmanojantie 128 sekä Tiipilantie 456:n asuintalojen piha-alueilla. Mittauksia ei ole tehty Tiipilantie 490 piha-alueella, jossa laitoksen aiheuttama melu ja haju koetaan myös häiritsevinä. Raportin mukaan lähiasukkaita häiritsevin melu on laitoksen katolla olevasta poistoilmaputkesta (jäähdytin) kuuluva ääni. Tuotantolaitoksen aiheuttaman melun huippuäänitaso on mittausten mukaan lähimpien asuinrakennusten piha-alueella 55–57 dB, joka aiheutuu toistuvasti laitoksen suodattimien puhdistustoiminnasta. Tehtyjen mittausten perusteella melutaso ei häiriintyvissä kohteissa ylitä melutason raja-arvoja, joskin melu on melumittausten ja aluehallintoviraston paikan päällä tekemien havaintojen perusteella selkeästi havaittavissa ja iskumaisuutensa johdosta naapurustossa piha-alueilla ilmeisen häiritsevää.

Toiminnasta aiheutuvaa melua on edellytetty selvittäväksi määräyksen 26 mukaisesti äänitehotasomittauksin ja leviämismallilaskelmin laitoksen melupäästökohteet ml. tuotteiden lastaus sekä melun leviäminen. Määräys 26 meluntorjuntatoimista perustuu ympäristönsuojelulakiin ja lakiin eräistä naapurussuhteista (26/1920) sekä nykyisen luvan määräykseen 6 ja sen perusteluun, jonka mukaan toimintatapojen ja muiden muutosten seurauksena tilanne laitoksella voi muuttua siten, että melupäästöt ja niiden leviäminen on tarpeellista selvittää. Myös lupamääräys 14 edellyttää parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönottoa. Selvitys on määrätty toimitettavaksi lupaviranomaiselle, joka voi selvityksen perusteella antaa lisämääräyksiä tai tarkentaa olemassa olevia lupamääräyksiä. Määräyksellä voitaisiin tarkentaa esimerkiksi viikonloppuisin ja yöaikaan laitoksella sallittua toimintaa, mikäli se on tarpeen haittojen vähentämiseksi lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Määräys 27. Lausuntojen ja muistutusten mukaan toiminnasta aiheutuu hajuhaittaa lähinaapureille, mikä koetaan erityisen häiritsevästi viikonloppuisin. Voimassa olevan ympäristöluvan (nro 131/2013/1) määräyksen 5. mukaan toiminnasta aiheutuvan hajuhaitan syyt tulee selvittää ja haitta poistaa. Toiminnanharjoittajan mukaan hajuhaittoja voidaan vähentää viikonloppuisin mm. tuotannonsuunnittelulla. Myös lastaustoimintoja voidaan ajoittaa siten, että niitä tehdään mahdollisimman vähän yöaikaan viikonloppuisin.

Edellä esitetyn perusteella rehutehtaan hajuhaittaa on syytä selvittää mittaamalla hajupäästö sekä laatimalla mittaustulosten perusteella hajumallinnus hajun esiintymisestä tehdasalueella ja sen ympäristössä. Päästömittauksen ja mallinnuksen voi aluehallintoviraston arvion mukaan tehdä jo talvikaudella. Jos selvitys osoittaa tarvetta, on toiminnanharjoittajan laadittava suunnitelma, jolla torjutaan hajun leviämistä lähimpiin häiriintyviin kohteisiin.

Määräys hajusta ja sen leviämisen estämisestä perustuu ympäristönsuojelulakiin ja lakiin eräistä naapuruussuhteista (26/1920) sekä nykyisen luvan määräykseen 5. Selvitys on määrätty toimitettavaksi lupaviranomaiselle, joka voi selvityksen perusteella antaa lisämääräyksiä tai tarkentaa olemassa olevia lupamääräyksiä.

VASTAUS LAUSUNNOISSA JA MUISTUTUKSISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Liedon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnossa esille tuotuihin seikkoihin aluehallintovirasto vastaa seuraavasti:

- Toiminnan laajentaminen viikonloppuihin ei vaikuta Tarvasjoen sivujokien lohikantoihin, varsinkaan kun vastineessa on tuotu esille, ettei tarkoituksena ole tuotannon lisääminen luvassa esitetystä, vaikka tuotantokapasiteetti laskennallisesti lisääntyisikin.
- Betoni- ja tiilimurskaan liittyvää asiaa ei ole saatettu lupaviranomaiselle vireille.

Muilta osin lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon ratkaisussa ja lupamääräyksissä sekä niiden perusteluissa ilmeväällä tavalla.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa toistaiseksi.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 52, 54, 65, 89, 96 §
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksu on 2 865 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuosille 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) mukaisesti. Asetuksen liitteen kohdan 3.1 taulukon mukaan rehuja valmistavan tehtaan toimintaa koskevasta päätöksestä perittävän maksun suuruus on 9 550 euroa.

Asetuksen liitteen mukaan lupamääräysten muuttamista (ympäristönsuojelulaki 89 §) koskevasta päätöksestä peritään maksu, jonka suuruus on 30 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

RehuX Oy
Liedon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Liedon kunnan terveydensuojeluviranomainen
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Ilmoitus päätöksestä lähetetään asianosaisille listan dpoESAVI-5308-2019 mukaan.

Aluehallintovirasto ilmoittaa päätöksen antamisesta aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Liedon kunnan virallisella ilmoitustaululla. Päätös julkaistaan aluehallintoviraston internetsivuilla osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITE

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvokset Anna Laiho ja Kari Pirkanniemi ja esitellyt Kari Pirkanniemi.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen	Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.												
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 9.12.2019 .												
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.												
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)												
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta												
Valituksen toimittaminen	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.												
Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot	<table> <tr> <td>käyntiosoite:</td><td>Korsholmanpuistikko 43, 4. krs</td></tr> <tr> <td>postiosoite:</td><td>PL 204, 65101 Vaasa</td></tr> <tr> <td>puhelin:</td><td>029 56 42780</td></tr> <tr> <td>faksi:</td><td>029 56 42760</td></tr> <tr> <td>sähköposti:</td><td>vaasa.hao@oikeus.fi</td></tr> <tr> <td>aukioloaika:</td><td>klo 8–16.15</td></tr> </table>	käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs	postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa	puhelin:	029 56 42780	faksi:	029 56 42760	sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi	aukioloaika:	klo 8–16.15
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs												
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa												
puhelin:	029 56 42780												
faksi:	029 56 42760												
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi												
aukioloaika:	klo 8–16.15												
Oikeudenkäyntimaksu	Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.												